

Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. septembra 2023
(OR. en)

10941/23

Medziinštitucionálny spis:
2023/0180 (NLE)

ACP 65
WTO 93
RELEX 763
COAFR 211
FDI 13

ÚVODNÁ POZNÁMKA

Predmet: Dohoda o uľahčení udržateľných investícií medzi Európskou úniou a Angolskou republikou

DOHODA O ULAHČENÍ UDRŽATELNÝCH INVESTICIÍ
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A ANGOLSKOU REPUBLIKOU

OBSAH

PREAMBULA

KAPITOLA I – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

KAPITOLA II – TRANSPARENTNOSŤ A PREDVÍDATEĽNOSŤ

KAPITOLA III – ZEFEKTÍVNENIE POSTUPOV UDEĽOVANIA POVOLENÍ

KAPITOLA IV – KONTAKTNÉ MIESTA A ZAPOJENIE ZAJAHOVÁNYCH STRÁN

KAPITOLA V – INVESTOVANIE A UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

KAPITOLA VI – PREDCHÁDZANIE SPOROM A ICH UROVNÁVANIE

KAPITOLA VII – SPOLUPRÁCA A INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

KAPITOLA VIII – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

PREAMBULA

EURÓPSKA ÚNIA, ďalej len „Únia“,

a

ANGOLSKÁ REPUBLIKA, ďalej len „Angola“,

ďalej spoločne len „zmluvné strany“ alebo jednotlivito len „zmluvná strana“,

BERÚC DO ÚVAHY, že chcú ďalej posilniť svoje obchodné väzby a vybudovať si úzke a trvalé vzťahy založené na partnerstve a spolupráci s cieľom presadzovať udržateľný rozvoj,

ŽELAJÚC SI zmobilizovať a udržať investície, vytvoriť nové pracovné príležitosti a zlepšiť životnú úroveň na svojom území,

UZNÁVAJÚC potrebu uľahčiť investície zvýšením transparentnosti a predvídateľnosti, zjednodušením postupov udeľovania povolení a zapojením zainteresovaných strán s cieľom zlepšiť investičné prostredie,

V PRESVEDČENÍ, že opatrenia na uľahčenie investícií zvyšujú investície do mikropodnikov, malých a stredných podnikov (ďalej len „mikropodniky a MSP“) a zo strany týchto podnikov,

UZNÁVAJÚC, že investície môžu podporiť udržateľný rozvoj, hospodársky rast, diverzifikáciu hospodárskych činností a prispieť k dosiahnutiu cieľov vymedzených v Agende 2030 pre udržateľný rozvoj Organizácie Spojených národov, ktorú 25. septembra 2015 prijalo Valné zhromaždenie OSN (ďalej len „Agenda 2030“),

UZNÁVAJÚC význam technickej pomoci a budovania kapacít pre vykonávanie tejto dohody,

POTVRDZUJÚC svoj záväzok v súvislosti s Chartou Organizácie Spojených národov a zohľadňujúc zásady zakotvené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv,

SO ZRETELOM NA Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanú v Cotonou 23. júna 2000 (ďalej len „dohoda z Cotonou“), vrátane jej podstatných a základných prvkov,

SA DOHODLI TAKTO:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1

Ciele

Cieľom tejto dohody je uľahčiť pritiažnutie priamych zahraničných investícií medzi zmluvnými stranami, ich rozšírenie a udržanie na účely hospodárskej diverzifikácie a udržateľného rozvoja.

ČLÁNOK 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto dohoda sa vzťahuje na opatrenia, ktoré zmluvné strany prijali alebo zachovali a ktoré majú vplyv na investície.
2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú právo na reguláciu na svojom území v záujme dosiahnutia legitímnych cieľov politiky, akými sú ochrana verejného zdravia, sociálne služby, verejné vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane zmeny klímy, verejná morálka, sociálna ochrana, ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a osobných údajov a podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

3. Touto dohodou sa nevytvárajú ani nemenia záväzky týkajúce sa liberalizácie investícií, ani sa ňou nevytvárajú ani nemenia pravidlá ochrany usadených investorov na území zmluvných strán alebo ich investícií, ani pravidlá urovnávania sporov medzi investorom a štátom.

ČLÁNOK 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- (1) „činnosti uskutočňované pri výkone vládnej moci“ sú činnosti, ktoré sa neuskutočňujú, vrátane služieb, ktoré sa neposkytujú, na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným hospodárskym subjektom alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
- (2) „povolenie“ je povolenie vykonávať akúkoľvek hospodársku činnosť súvisiacu s investíciou, ktoré je výsledkom postupu, ktorý musí investor dodržať, aby preukázal súlad s potrebnými požiadavkami;
- (3) „príslušný orgán“ je ústredná štátna správa, regionálna alebo miestna samospráva alebo orgán či mimovládny subjekt vykonávajúci právomoci delegované naň ústrednými štátnymi správami, regionálnymi alebo miestnymi samosprávami alebo orgánmi, ktoré sú oprávnené prijímať rozhodnutie v súvislosti s povolením;

- (4) „hospodárska činnosť“ je akákoľvek činnosť priemyselného, obchodného alebo odborného charakteru alebo remeselná činnosť vrátane poskytovania služieb, okrem činností uskutočňovaných pri výkone vládnej moci;
- (5) „podnik“ je právnická osoba alebo organizačná zložka alebo zastupiteľská kancelária právnickej osoby;
- (6) „usadenie sa“ je zriadenie alebo nadobudnutie právnickej osoby, a to aj prostredníctvom kapitálovej účasti, alebo vytvorenie organizačnej zložky alebo zastupiteľskej kancelárie na území zmluvnej strany s cieľom vytvoriť alebo udržiavať dlhodobé hospodárske väzby;
- (7) „investície“ sú: usadenie sa a prevádzka na účely vykonávania hospodárskych činností investormi jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany;
- (8) „investor zmluvnej strany“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá chce usadiť, usádza alebo už usadila podnik v súlade s bodom 6 na území druhej zmluvnej strany;
- (9) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne zriadený alebo inak usporiadaný podľa uplatniteľného práva na ziskové alebo iné účely, ktorý je v súkromnom alebo vo verejnom vlastníctve, vrátane akejkoľvek spoločnosti, trustu, partnerstva, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;

(10) „právnická osoba zmluvnej strany“ je:

- a) v prípade Európskej únie: právnická osoba zriadená alebo usporiadaná podľa práva Európskej únie alebo jej členských štátov, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť¹ na území Európskej únie;
- b) v prípade Angoly: právnická osoba zriadená alebo usporiadaná podľa práva Angoly, ktorá vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území Angoly;

(11) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie zmluvnej strany, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, administratívneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;

(12) „opatrenie zmluvnej strany“ je opatrenie prijaté alebo zachovávané²:

- a) ústrednými štátnymi správami, regionálnymi alebo miestnymi samosprávami alebo orgánmi, alebo
- b) mimovládnymi orgánmi pri výkone právomocí, ktoré na ne delegovali ústredné štátne správy, regionálne alebo miestne samosprávy alebo orgány;

¹ V súlade s oznámením Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva organizácii WTO (dok. WT/REG39/1) Európska únia považuje koncepciu „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom členského štátu Európskej únie zakotvenú v článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie za rovnocennú s koncepciou „podstatnej podnikateľskej činnosti“.

² V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pojem „opatrenia zmluvnej strany“ zahŕňa opatrenia subjektov uvedených v bode 12) písm. a) a b), ktoré sa prijímajú alebo zachovávajú na základe priamych alebo nepriamych pokynov, usmernení alebo priamym alebo nepriamym ovládaním činnosti iných subjektov v súvislosti s týmito opatreniami.

(13) „fyzická osoba zmluvnej strany“ je:

- a) v prípade Únie: štátny príslušník členského štátu Únie podľa jeho práva¹;
- b) v prípade Angoly: štátny príslušník Angoly podľa jej práva;

(14) „prevádzka“ je prevádzkovanie, riadenie, udržiavanie, používanie, držba alebo predaj, alebo iná forma nakladania s podnikom a

(15) „uverejniť“ je sprístupniť v úradnej publikácii, napríklad v úradnom vestníku alebo na oficiálnom webovom sídle.

ČLÁNOK 4

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne okamžite a bezpodmienečne investorom druhej zmluvnej strany a ich investíciám nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje v obdobných situáciách investorom z akejkoľvek inej krajiny a ich investíciám, pokiaľ ide o uplatňovanie tejto dohody na svojom území.

¹ Vymedzenie pojmu fyzickej osoby zahŕňa aj osoby s trvalým pobytom v Lotyšskej republike, ktoré nie sú občanmi Lotyšskej republiky ani žiadneho iného štátu, ale ktoré majú podľa právnych predpisov Lotyšskej republiky nárok na vydanie pasu pre osoby, ktoré nie sú občanmi.

2. Odsek 1 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane ukladá povinnosť rozšíriť na investorov druhej zmluvnej strany alebo ich investície výhody akéhokoľvek zaobchádzania vyplývajúceho z:

- a) opatrení zabezpečujúcich uznanie, vrátane uznania noriem alebo kritérií na udeľovanie povolení, licencií alebo certifikácie fyzickej osoby alebo podniku na účely vykonávania hospodárskej činnosti, alebo uznanie prudenciálnych opatrení, ako sa uvádza v odseku 3 prílohy o finančných službách k Všeobecnej dohode o obchode so službami uvedenej v prílohe 1B k Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie uzavretej v Marrákeši 15. apríla 1994, alebo
- b) akejkol'vek dvojstrannej, regionálnej alebo mnohostrannej dohody, ktorá obsahuje záväzky s cieľom odstrániť v podstate všetky prekážky investovania medzi zmluvnými stranami alebo si vyžaduje aproximáciu právnych predpisov zmluvných strán v jednom alebo viacerých hospodárskych odvetviach.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že ustanovenia obsiahnuté v iných medzinárodných dohodách uzavretých zmluvnou stranou samy osebe nepredstavujú „zaobchádzanie“ uvedené v odseku 1, a preto ich nemožno zohľadniť pri posudzovaní porušenia tejto dohody.

ČLÁNOK 5

Opatrenia proti korupcii a iným nezákonným činnostiam

1. Zmluvné strany uznávajú negatívny vplyv korupcie, prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, daňových podvodov a daňových únikov na hospodárstva a spoločnosti, a to aj z hľadiska bránenia udržateľnému rozvoju a odrádzania od investícií.

2. Každá zmluvná strana potvrdzuje svoj záväzok prijať primerané opatrenia na predchádzanie korupcii, praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu, daňovým podvodom a daňovým únikom a na boj proti nim, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v súlade s medzinárodne dohodnutými normami, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo podporuje, ako je Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii prijatý Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 31. októbra 2003 a usmernenia Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“) pre nadnárodné podniky z roku 2011, ako aj súčasné normy v oblasti medzinárodného zdaňovania.

KAPITOLA II

TRANSPARENTNOSŤ A PREDVÍDATEĽNOSŤ

ČLÁNOK 6

Správa všeobecne záväzných opatrení

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli všetky všeobecne záväzné opatrenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, uplatňované primeraným, objektívnym a nestranným spôsobom.

ČLÁNOK 7

Požiadavky na uverejňovanie informácií

Každá zmluvná strana, s výnimkou núdzových situácií, bezodkladne uverejní alebo iným spôsobom verejne prístupní v písomnej forme všetky príslušné všeobecne záväzné opatrenia, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, a to najneskôr v čase nadobudnutia ich platnosti a takým spôsobom, aby sa o nich investori mohli dozvedieť.

ČLÁNOK 8

Uverejnenie vopred a možnosť pripomienkovať

1. Každá zmluvná strana¹ v medziach uskutočniteľnosti a v súlade so svojim právnym poriadkom v oblasti prijímania opatrení, vopred uverejní:
 - a) návrhy všeobecne záväzných zákonov a iných právnych predpisov, ktoré sa majú prijať v súvislosti so záležitosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, alebo
 - b) dokumenty, ktoré poskytujú dostatočné podrobnosti o návrhoch uvedených v písmene a), aby investori a iné zainteresované osoby mohli posúdiť, či a ako by mohli byť ich záujmy významne ovplyvnené.

¹ Zmluvné strany sú si vedomé toho, že v odsekoch 1 až 4 sa uznáva, že zmluvné strany majú rôzne systémy na konzultácie o určitých opatreniach pred tým, ako sa stanú konečnými, a že alternatívy uvedené v odseku 1 odrážajú rôzne právne poriadky.

2. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby v medziach uskutočniteľnosti a v súlade so svojím právnym poriadkom v oblasti prijímania opatrení uplatňovala odsek 1 na všeobecne záväzné postupy a správne rozhodnutia, ktoré navrhuje prijať v súvislosti so záležitosťami patriacimi do rozsahu pôsobnosti tejto dohody.
3. Každá zmluvná strana v medziach uskutočniteľnosti a v súlade so svojím právnym poriadkom v oblasti prijímania opatrení poskytne investorom a ostatným zainteresovaným osobám na nediskriminačnom základe primeranú možnosť vyjadriť sa k navrhovaným opatreniam alebo uverejneným dokumentom podľa odseku 1 alebo 2.
4. Každá zmluvná strana v medziach uskutočniteľnosti a v súlade so svojím právnym poriadkom v oblasti prijímania opatrení zohľadní pripomienky prijaté podľa odseku 3¹.
5. Pri uverejnení všeobecne záväzného zákona alebo iného právneho predpisu uvedeného v odseku 1 alebo pred jeho uverejnením sa každá zmluvná strana v medziach uskutočniteľnosti a v súlade so svojím právnym poriadkom v oblasti prijímania opatrení usiluje vysvetliť účel a dôvod prijatia daného zákona alebo iného právneho predpisu.
6. Každá zmluvná strana sa v medziach uskutočniteľnosti usiluje poskytnúť primeraný čas medzi uverejnením zákona alebo iného právneho predpisu uvedeného v odseku 1 a dátumom jeho uplatňovania na investorov.

¹ Týmto ustanovením sa na zmluvnú stranu, ktorá prijíma alebo zachováva akékoľvek opatrenie na povolenie investície, neukladá v súvislosti s jej konečným rozhodnutím žiadna povinnosť.

ČLÁNOK 9

Transparentnosť investičného rámca

1. Každá zmluvná strana elektronickými prostriedkami, ako je webové sídlo, a pokiaľ možno prostredníctvom jediného portálu, sprístupní a, v čo najväčšej možnej miere a podľa potreby, aktualizuje tieto informácie:

- a) zákony a iné právne predpisy, ktoré sa osobitne týkajú investícií;
- b) obmedzenia a podmienky vzťahujúce sa na investície a
- c) kontaktné údaje relevantných príslušných orgánov pre povoľovanie investície.

2. Každá zmluvná strana elektronickými prostriedkami, ako je webové sídlo, a pokiaľ možno prostredníctvom jediného portálu uvedeného v odseku 1, sprístupní a, v čo najväčšej možnej miere a podľa potreby, aktualizuje opis, ktorý poskytuje investorom a iným zainteresovaným osobám informácie o praktických krokoch potrebných na investovanie na svojom území vrátane požiadaviek a postupov týkajúcich sa:

- a) usadenia sa spoločnosti a registrácie podniku;
- b) pripojenia k základnej infraštruktúre, ako je zásobovanie elektrickou energiou a vodou;
- c) nadobudnutia a registrácie majetku, ako sú vlastnícke práva k pozemkom;

- d) stavebných povolení;
 - e) riešenia platobnej neschopnosti;
 - f) kapitálových transferov a platieb;
 - g) konvertibility meny;
 - h) platenia daní a
 - i) prístupu k financovaniu, najmä pre mikropodniky a MSP.
3. Žiadnemu investorovi sa na území zmluvnej strany za prístup k informáciám poskytnutým podľa tohto článku alebo podľa článku 7 neukladá žiadny poplatok.

ČLÁNOK 10

Transparentnosť investičných stimulov

1. Každá zmluvná strana elektronickými prostriedkami, ako je webové sídlo, a pokiaľ možno prostredníctvom jediného portálu, sprístupní a, v čo najväčšej možnej miere a podľa potreby, aktualizuje informácie o investičných stimuloch.

2. Informácie uvedené v odseku 1 zahŕňajú všetky stimuly, ktoré majú investori k dispozícii, vrátane finančných stimulov, fiškálnych stimulov a vecných transferov vrátane nefinančných stimulov.

3. Informácie uvedené v odseku 1 obsahujú tieto údaje:

- a) právny základ stimulu;
- b) formu stimulu;
- c) podmienky oprávnenosti na stimul;
- d) postup podávania žiadostí o stimul vrátane požadovaných formulárov a dokumentov a
- e) kontaktné údaje príslušného orgánu.

ČLÁNOK 11

Prepojenia s hospodárstvom hostiteľskej zmluvnej strany

Každá zmluvná strana sa nabáda, aby investorom a osobám, ktoré chcú investovať na jej území, sprístupnila informácie o domácich dodávateľoch s cieľom posilniť prepojenia s miestnym hospodárstvom, zvýšiť konkurencieschopnosť domácich dodávateľov a prínos investícií k udržateľnému rozvoju.

ČLÁNOK 12

Poskytnutie dôverných informácií

Žiadne z ustanovení tejto dohody od zmluvnej strany nevyžaduje, aby poskytla dôverné informácie, ktorých zverejnenie by bolo prekážkou presadzovania práva, iným spôsobom by bolo v protiklade s verejným záujmom alebo by poškodilo legitímne komerčné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov.

KAPITOLA III

ZEFEKTÍVNENIE POSTUPOV UDEĽOVANIA POVOLENÍ

ČLÁNOK 13

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán týkajúce sa povoľovania investície.

ČLÁNOK 14

Podávanie žiadostí

Každá zmluvná strana v medziach uskutočniteľnosti zabráni tomu, aby sa od žiadateľa vyžadovalo obrátiť sa pri každej žiadosti o povolenie na viac ako jeden príslušný orgán. Ak je činnosť, na ktorú sa žiada povolenie, v právomoci viacerých príslušných orgánov, môže sa vyžadovať viacero žiadostí o povolenie.

ČLÁNOK 15

Lehoty spojené so žiadosťami

Ak zmluvná strana vyžaduje povolenie, zabezpečí, aby jej príslušné orgány v medziach uskutočniteľnosti povolili podať žiadosť kedykoľvek v priebehu roka. Ak na podanie žiadosti o povolenie existuje konkrétna lehota, zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné orgány umožnili primeranú lehotu na podávanie žiadosti.

ČLÁNOK 16

Elektronické žiadosti a uznávanie kópií

Ak zmluvná strana vyžaduje povolenie, zabezpečí, aby jej príslušné orgány:

- a) pokiaľ je to možné, prijímali žiadosti v elektronickom formáte a
- b) prijímali kópie dokladov, ktoré sú overené v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany, namiesto originálnych dokladov, pokiaľ príslušné orgány nevyžadujú originálne doklady na ochranu integrity postupu udeľovania povolení.

ČLÁNOK 17

Vybavovanie žiadostí

- 1. Ak zmluvná strana vyžaduje povolenie, zabezpečí, aby jej príslušné orgány:
 - a) v medziach uskutočniteľnosti poskytli orientačnú lehotu na vybavenie žiadosti;
 - b) na požiadanie žiadateľa poskytli bez zbytočného odkladu informácie týkajúce sa stavu žiadosti;

- c) v medziach uskutočniteľnosti bez zbytočného odkladu zistili, či je žiadosť na účely vybavenia podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany úplná;
- d) ak považujú žiadosť za úplnú na účely vybavenia podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany¹, v primeranej lehote po podaní žiadosti zabezpečili:
 - i) dokončenie vybavenia žiadosti a
 - ii) informovanie žiadateľa o rozhodnutí v súvislosti so žiadosťou, podľa možnosti písomne²;
- e) ak považujú žiadosť za neúplnú na účely vybavenia podľa zákonov a iných právnych predpisov zmluvnej strany, v primeranej lehote v medziach uskutočniteľnosti:
 - i) informovali žiadateľa, že žiadosť je neúplná;
 - ii) na požiadanie žiadateľa uviedli dodatočné informácie, ktoré sa vyžadujú na doplnenie žiadosti, alebo inak poskytli usmernenie k tomu, prečo sa žiadosť považuje za neúplnú, a

¹ Príslušné orgány môžu požadovať predloženie všetkých informácií v stanovenom formáte, aby ich mohli považovať za „úplné na účely vybavenia“.

² Príslušné orgány môžu požiadavku stanovenú v bode ii) splniť tým, že budú žiadateľa vopred písomne informovať aj prostredníctvom uverejneného opatrenia, že ak nedostane odpoveď po uplynutí stanovenej lehoty od dátumu podania žiadosti, znamená to prijatie žiadosti. Odkaz na „písomne“ sa chápe vrátane elektronického formátu.

iii) dali žiadateľovi možnosť poskytnúť dodatočné informácie, ktoré sa vyžadujú na doplnenie žiadosti¹;

ak žiadny z krokov uvedených v bodoch i), ii) a iii) nie je uskutočniteľný a žiadosť sa zamietne z dôvodu neúplnosti, príslušné orgány zabezpečia, aby o tom žiadateľa v primeranej lehote informovali, a

f) ak sa žiadosť zamietne buď z ich vlastnej iniciatívy, alebo na žiadosť žiadateľa, informovali žiadateľa o dôvodoch zamietnutia a o lehote na podanie odvolania, prípadne o postupoch na opätovné podanie žiadosti; žiadateľovi nemožno brániť v podaní ďalšej žiadosti výlučne na základe toho, že predtým bola žiadosť zamietnutá.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány udelili povolenie hneď ako sa vzhľadom na primerané preskúmanie stanoví, že žiadateľ spĺňa podmienky na jeho získanie.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby povolenie po udelení nadobudlo platnosť bez zbytočného odkladu v súlade s uplatniteľnými podmienkami².

¹ Pri tejto „možnosti“ nie je nutné, aby príslušný orgán poskytol predĺženie lehôt.

² Príslušné orgány nie sú zodpovedné za oneskorenia z dôvodov mimo ich zodpovednosti.

ČLÁNOK 18

Poplatky

1. V prípade všetkých hospodárskych činností iných ako finančné služby každá zmluvná strana zabezpečí, aby poplatky za povolenie účtované jej príslušnými orgánmi boli primerané a transparentné a aby sa nimi samými osebe neobmedzovali investície.
2. Pokiaľ ide o finančné služby, každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány v súvislosti s poplatkami za povolenie, ktoré účtujú, poskytli žiadateľom sadzobník poplatkov alebo informácie o spôsobe určovania výšky poplatkov a nepoužívali poplatky ako prostriedok na vyhnutie sa záväzkom alebo povinnostiam zmluvnej strany.
3. Medzi poplatky za povolenie nepatria poplatky za využívanie prírodných zdrojov, poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesíí, ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.
4. Každá zmluvná strana poskytne s výnimkou naliehavých okolností primeraný čas medzi uverejnením a nadobudnutím platnosti nových alebo zmenených poplatkov a platieb súvisiacich s postupmi udeľovania povolení na investície, alebo medzi uverejnením informácií, ktoré investorom umožnia pochopiť výpočet týchto poplatkov a platieb a nadobudnutím ich platnosti. Takéto poplatky a platby sa nesmú začať uplatňovať, pokiaľ sa nezverejnia uvedené informácie.
5. Každá zmluvná strana v medziach uskutočniteľnosti prijme alebo zachová postupy umožňujúce zvoliť si elektronickú platbu poplatkov a platieb vybraných relevantnými príslušnými orgánmi pre povoľovanie investícií.

ČLÁNOK 19

Objektívnosť, nestrannosť a nezávislosť

Ak zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenie v súvislosti s povolením, zabezpečí, aby jej dotknutý príslušný orgán vybavoval žiadosť, prijímal a vykonával svoje rozhodnutia objektívne, nestranne a spôsobom nezávislým od nepripustného ovplyvňovania akoukoľvek osobou, ktorá vykonáva hospodársku činnosť, na ktorú sa požaduje povolenie.

ČLÁNOK 20

Uverejňovanie a dostupné informácie

1. Ak zmluvná strana vyžaduje povolenie, bezodkladne uverejní informácie, ktoré investori alebo osoby, ktoré chcú investovať, potrebujú na splnenie požiadaviek, technických noriem a postupov na získanie, zachovanie, zmenu alebo obnovenie tohto povolenia¹. Tieto informácie, pokiaľ existujú, obsahujú:

a) licenčné a kvalifikačné požiadavky a postupy;

¹ Zmluvné strany môžu udeliť povolenia bez toho, aby boli v súlade s týmto článkom, v ktoromkoľvek z týchto prípadov týkajúcich sa uhl'ovodíkov:

- a) oblasť bola predmetom predchádzajúceho postupu v súlade s týmto článkom, ktorý nevedol k udeleniu povolenia;
- b) oblasť je trvale dostupná na prieskum alebo výrobu, alebo
- c) udelené povolenie bolo zanechané skôr, ako uplynula jeho platnosť.

- b) kontaktné údaje relevantných príslušných orgánov;
 - c) poplatky za povolenie;
 - d) uplatniteľné technické normy;
 - e) konania o odvolaní voči rozhodnutiam o žiadostiach alebo o ich preskúmaní;
 - f) postupy monitorovania alebo presadzovania dodržiavania podmienok licencií alebo kvalifikácií;
 - g) možnosti zapojenia verejnosti, napr. prostredníctvom vypočutí alebo vyjadrenia pripomienok
a
 - h) orientačné lehoty na vybavenie žiadosti.
2. Odporúča sa, aby každá zmluvná strana sústredila elektronické publikácie na jedinom portáli.

ČLÁNOK 21

Vývoj opatření

Ak zmluvná strana prijme alebo zachová opatrenia v súvislosti s povoleniami, zabezpečí, aby:

- a) boli tieto opatrenia založené na jasných, objektívnych a transparentných kritériách, ktoré môžu zahŕňať spôsobilosť a schopnosť vykonávať povolenú hospodársku činnosť, a to aj v súlade s regulačnými požiadavkami zmluvnej strany, ako sú zdravotné a environmentálne požiadavky, pričom sa rozumie, že príslušné orgány môžu posúdiť váhu, ktorá má byť pridelená jednotlivým kritériám;
- b) boli postupy nestranné, ľahko dostupné pre všetkých žiadateľov a primerané na to, aby žiadateľom umožňovali preukázať, či spĺňajú dané požiadavky, a
- c) sa samotnými postupmi neodôvodnene nebránilo splneniu požiadaviek.

KAPITOLA IV

KONTAKTNÉ MIESTA A ZAPOJENIE ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

ČLÁNOK 22

Kontaktné miesta na uľahčenie investícií

1. Každá zmluvná strana v súlade so svojim právnym poriadkom zachová alebo zriadi vhodné kontaktné miesta na uľahčenie investícií, ktoré budú slúžiť ako prvé kontaktné miesta pre investorov, pokiaľ ide o opatrenia ovplyvňujúce investície.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby kontaktné miesta na uľahčenie investícií odpovedali na žiadosti o informácie zo strany investorov, ako aj kontaktných miest na uľahčenie investícií zriadených druhou zmluvnou stranou podľa tohto článku, s cieľom prispieť k účinnému uplatňovaniu tejto dohody.
3. Ak kontaktné miesto na uľahčenie investícií nie je schopné odpovedať na žiadosť o informácie v súlade s odsekom 2, usiluje sa poskytnúť žiadateľovi o informácie potrebnú pomoc, aby príslušné informácie získal.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa žiadosti o informácie a informácie podľa tohto článku mohli predkladať elektronickými prostriedkami.

5. Informáciami poskytnutými podľa tohto článku nie je dotknuté to, či je predmetné opatrenie v súlade s touto dohodou.

ČLÁNOK 23

Mechanizmy riešenia problémov

1. Každá zmluvná strana sa usiluje zriadiť alebo zachovať vhodné mechanizmy na riešenie problémov investorov alebo osôb, ktoré chcú investovať, ktoré môžu vzniknúť pri uplatňovaní akéhokoľvek všeobecne záväzného opatrenia, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.
2. Mechanizmy uvedené v odseku 1 sú ľahko dostupné, a to aj pre mikropodniky a MSP, časovo ohraničené a transparentné. Nie sú nimi dotknuté žiadne postupy odvolania ani preskúmania, ktoré zmluvné strany stanovia alebo zachovávajú ani mechanizmus urovnávania sporov stanovený podľa kapitoly VI tejto dohody.

ČLÁNOK 24

Domáca medziagentúrna koordinácia

1. Zmluvné strany uznávajú význam úzkej vnútroštátnej koordinácie orgánov a agentúr zodpovedných za reguláciu a vykonávanie opatrení a postupov týkajúcich sa investícií ako prostriedku na uľahčenie, pritiahnutie, udržanie a rozšírenie investícií.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje zriadiť alebo zachovať mechanizmy na koordináciu činností s cieľom:

- a) uľahčiť investície;
- b) podporiť regulačnú súdržnosť a predvídateľnosť vládnych opatrení a postupov a
- c) presadzovať súdržnosť ústredných, regionálnych a miestnych investičných opatrení a postupov.

3. S cieľom uľahčiť koordinačnú úlohu sa každá zmluvná strana nabáda, aby v súlade so svojim právnym poriadkom určila vedúcu agentúru.

ČLÁNOK 25

Regulačná súdržnosť a posúdenia vplyvu

1. Zmluvné strany uznávajú význam účinného, konzistentného, transparentného a predvídateľného regulačného rámca pre investície.

2. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi vykonala posúdenie vplyvu hlavných¹ všeobecne záväzných opatrení, ktoré pripravuje a ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody.

¹ Každá zmluvná strana môže určiť, ktoré opatrenia predstavujú „hlavné“ všeobecne záväzné opatrenia na účely tejto dohody.

3. Zmluvné strany uznávajú, že pri vykonávaní posúdení vplyvu uvedených v odseku 2 by sa mal zohľadniť potenciálny vplyv navrhovaných opatrení na mikropodniky a MSP a na udržateľný rozvoj.

ČLÁNOK 26

Konzultácie so zainteresovanými stranami a pravidelné preskúmania

1. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby v intervaloch, ktoré považuje za vhodné, preskúmala svoje všeobecne záväzné opatrenia, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré majú vplyv na investície, s cieľom určiť, či by sa osobitné opatrenia, ktoré zaviedla, mali zmeniť, zefektívniť, rozšíriť alebo zrušiť, aby sa zvýšila účinnosť investičného rámca danej zmluvnej strany pri dosahovaní jej politických cieľov a pri riešení osobitných potrieb mikropodnikov a MSP.
2. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby pravidelne preskúmavala svoje poplatky a platby za povolenia s cieľom znížiť ich počet a rozmanitosť.
3. Každá zmluvná strana sa nabáda, aby pri svojom preskúmaní zvažila spätnú väzbu od zainteresovaných strán a využila príslušné medzinárodné ukazovatele výkonnosti.
4. Zmluvné strany sa vyzývajú, aby sa vo Výbore pre uľahčenie investícií uvedenom v článku 43 podelili o svoje skúsenosti s vykonávaním pravidelných preskúmaní a politických odporúčaní, ktoré z nich vyplývajú.

ČLÁNOK 27

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola VI sa neuplatňuje na články 24, 25 a 26.

KAPITOLA V

INVESTÍCIE A UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

ČLÁNOK 28

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú, že udržateľný rozvoj zahŕňa hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a ochranu životného prostredia, pričom všetky tri oblasti od seba vzájomne závisia a vzájomne sa posilňujú, a zároveň potvrdzujú svoj záväzok uľahčovať investície, a to spôsobom, ktorý prispieva k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja.
2. Cieľom tejto kapitoly je posilniť začlenenie udržateľného rozvoja, najmä pokiaľ ide o jeho pracovný a environmentálny rozmer, do investičných vzťahov zmluvných strán, a to spôsobom, ktorý prispieva k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030 OSN.

ČLÁNOK 29

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany na určenie svojich politík a priorít v oblasti udržateľného rozvoja, stanovenie úrovne vnútroštátnej ochrany životného prostredia a pracovnoprávnej ochrany, ktoré daná strana považuje za vhodné, a na prijímanie alebo upravenie svojich príslušných zákonov a politík. Takéto úrovne ochrany, zákony a politiky sú v súlade so záväzkami každej zmluvnej strany dodržiavať medzinárodne uznávané normy a dohody uvedené v tejto kapitole.
2. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby jej príslušné zákony a politiky zaistovali a podporovali vysokú úroveň ochrany životného prostredia a pracovnoprávnej ochrany, a usiluje sa tieto úrovne, zákony a politiky zlepšovať.
3. Zmluvná strana neoslabuje ani neznižuje úroveň ochrany, ktorá sa poskytuje v jej environmentálnych alebo pracovnoprávných zákonoch, s cieľom podnietiť investície.
4. Zmluvná strana neupustí ani sa inak neodchýli od svojich environmentálnych alebo pracovnoprávných zákonov, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podnietiť investície.
5. Zmluvná strana neustúpi od účinného presadzovania svojich environmentálnych alebo pracovnoprávných zákonov, či už prostredníctvom trvalého, alebo opakovaného konania alebo nekonania, s cieľom podnietiť investície.

6. Zmluvné strany nesmú využívať svoje príslušné environmentálne alebo pracovnoprávne zákony spôsobom, ktorý by predstavoval svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie medzinárodných investícií.

ČLÁNOK 30

Mnohostranné pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj investícií spôsobom, ktorý vedie k zabezpečeniu dôstojnej práce pre všetkých, ako sa uvádza v Deklarácii Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu prijatej v Ženeve 10. júna 2008 Medzinárodnou konferenciou práce (ďalej len „Deklarácia MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008“).

2. Každá zmluvná strana v súlade s Ústavou MOP a Deklaráciou MOP o základných zásadách a právach pri práci a s nadväzujúcimi opatreniami prijatými v Ženeve 18. júna 1998 Medzinárodnou konferenciou práce rešpektuje, podporuje a účinne vykonáva na celom svojom území vrátane „vývozných spracovateľských zón“ a iných „osobitných hospodárskych zón“ medzinárodne uznávané základné pracovné normy vymedzené v základných dohovoroch MOP a účinne vykonáva ďalšie dohovory MOP, ktoré ratifikovali členské štáty Únie a Angola.

3. Každá zmluvná strana v súlade so svojim záväzkom zvýšiť prínos investícií k cieľu udržateľného rozvoja vrátane jeho pracovných aspektov presadzuje investičné politiky, ktorými sa podporujú ciele programu dôstojnej práce v súlade Deklaráciou MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008 a Deklaráciou MOP o budúcnosti práce prijatou pri príležitosti stého výročia jej vzniku, ktorú prijala Medzinárodná konferencia práce 21. júna 2019 v Ženeve.
4. Každá zmluvná strana zriadi, ak tak ešte neurobila, a zachová účinný systém inšpekcie práce pre všetky odvetvia hospodárstva vrátane poľnohospodárstva a ťažobných činností.
5. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom posilniť ich spoluprácu, pokiaľ ide o investičné aspekty politík a opatrení v oblasti práce, podľa potreby na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, a to aj v rámci MOP.

ČLÁNOK 31

Mnohostranná správa v oblasti životného prostredia a mnohostranné environmentálne dohody

1. Zmluvné strany uznávajú význam Environmentálneho zhromaždenia OSN Programu OSN pre životné prostredie (ďalej len „UNEP“) a mnohostrannej správy v oblasti životného prostredia a mnohostranných environmentálnych dohôd ako reakcie medzinárodného spoločenstva na globálne alebo regionálne výzvy v oblasti životného prostredia a zdôrazňujú potrebu posilnenia vzájomnej podpory investičných a environmentálnych politík.

2. Každá zmluvná strana účinne vykonáva mnohostranné environmentálne dohody, protokoly a zmeny, ktoré ratifikovala. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj investícií spôsobom, ktorý prispieva k vysokej úrovni ochrany životného prostredia.
3. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom posilniť spoluprácu, pokiaľ ide o investičné aspekty environmentálnych politík a opatrení, podľa potreby na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, a to aj na politickom fóre OSN na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj, v rámci UNEP, Environmentálneho zhromaždenia OSN, mnohostranných environmentálnych dohôd, alebo Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“).

ČLÁNOK 32

Investície a zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú význam prijatia naliehavých opatrení na boj proti zmene klímy a jej vplyvom, ako aj úlohu investícií pri plnení tohto cieľa v súlade s Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy podpísaným v New Yorku 9. mája 1992 (ďalej len „UNFCCC“), účelom a cieľmi Parížskej dohody prijatej na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (ďalej len „Parížska dohoda“) podpísanej v Paríži 12. decembra 2015 a ďalšími mnohostrannými environmentálnymi dohodami a mnohostrannými nástrojmi v oblasti zmeny klímy.

2. Každá zmluvná strana:

- a) účinne vykonáva UNFCCC a Parížsku dohodu vrátane svojich záväzkov, pokiaľ ide o vnútroštátne stanovené príspevky, a
- b) presadzuje vzájomné podporovanie sa politík a opatrení v oblasti investícií a politík a opatrení v oblasti klímy, a napomáha tak prechodu na nízke emisie skleníkových plynov, hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje a rozvoj odolný proti zmene klímy.

3. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom posilniť spoluprácu, pokiaľ ide o investičné aspekty politík a opatrení v oblasti zmeny klímy, podľa potreby na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, a to aj v rámci UNFCCC, WTO, Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, prijatého v Montreale 16. septembra 1987, a Medzinárodnej námornej organizácie.

ČLÁNOK 33

Investície prispievajúce k udržateľnému rozvoju

1. Zmluvné strany v súlade so svojím záväzkom zvýšiť prínos investícií k cieľu udržateľného rozvoja uľahčujú a podnecujú investície do udržateľnej výroby a spotreby, environmentálnych tovarov a služieb a investície relevantné z hľadiska zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu.

2. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity a úlohu investícií pri dosahovaní týchto cieľov v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite, podpísaným v Riu de Janeiro 5. júna 1992 (ďalej len „DBD“), a protokolmi k nemu, Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, podpísaným vo Washingtone D.C. 3. marca 1973 (ďalej len „dohovor CITES“), inými príslušnými mnohostrannými environmentálnymi dohodami, ktorých sú zmluvnou stranou, a rozhodnutiami prijatými na ich základe.
3. Každá zmluvná strana uľahčuje investície do udržateľného využívania biologických zdrojov a zachovania biodiverzity a prijíma opatrenia na zachovanie biologickej diverzity, ak je vystavená tlakom spojeným s investíciami.
4. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom posilniť svoju spoluprácu, pokiaľ ide o investičné aspekty politík a opatrení v oblasti biodiverzity, podľa potreby na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, a to aj v rámci DBD a CITES.
5. Zmluvné strany uznávajú význam udržateľného obhospodarovania lesov a úlohu investícií pri dosahovaní tohto cieľa. Každá zmluvná strana preto uľahčuje investície spôsobom, ktorý je v súlade s ochranou a udržateľným obhospodávaním lesov.
6. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a morských ekosystémov a úlohu investícií pri plnení týchto cieľov. Každá zmluvná strana preto uľahčuje investície spôsobom, ktorý je v súlade so zachovaním a s udržateľným riadením morských biologických zdrojov a morských ekosystémov.

ČLÁNOK 34

Sociálna zodpovednosť podnikov a zodpovedné obchodné správanie

1. Zmluvné strany uznávajú význam toho, že investori do svojich činností, dodávateľských reťazcov a iných obchodných vzťahov zavádzajú náležitú starostlivosť s cieľom identifikovať a riešiť nepriaznivé vplyvy, napríklad na životné prostredie a pracovné podmienky.
2. Zmluvné strany presadzujú, aby podniky a investori zavádzali sociálnu zodpovednosť podnikov alebo zodpovedné obchodné postupy a prispievali tak k udržateľnému rozvoju a zodpovedným investíciám.
3. Zmluvné strany podporujú šírenie a využívanie príslušných medzinárodne dohodnutých nástrojov, ktoré schválili alebo ktoré podporujú, ako sú hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, globálny pakt Organizácie Spojených národov, tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky a usmernenia OECD pre nadnárodné podniky z roku 2011 a súvisiace usmernenia o náležitej starostlivosti.
4. Zmluvné strany si vo Výbore pre uľahčenie investícií vymieňajú informácie, ako aj najlepšie postupy týkajúce sa otázok, na ktoré sa vzťahuje tento článok, vrátane možných spôsobov, ako uľahčiť podnikom a investorom zavedenie sociálnej zodpovednosti podnikov, zodpovedných postupov a podávania správ. Na tento účel výbor udržiava úzke kontakty s príslušnými medzinárodnými organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov alebo zodpovedného obchodného správania.

ČLÁNOK 35

Investície a rodová rovnosť

1. Zmluvné strany uznávajú, že inkluzívne investičné politiky môžu prispieť k podpore hospodárskeho postavenia žien a rodovej rovnosti v súlade s cieľom udržateľného rozvoja č. 5 Agendy 2030 OSN. Uznávajú významný prínos žien k hospodárskemu rastu prostredníctvom ich účasti na hospodárskej činnosti vrátane investícií. Zmluvné strany zdôrazňujú svoj zámer vykonávať túto dohodu spôsobom, ktorý podporuje a posilňuje rodovú rovnosť.
2. Zmluvné strany spolupracujú podľa potreby na dvojstrannej úrovni a príslušných fórach s cieľom posilniť svoju spoluprácu v investičných aspektoch politík a opatrení v oblasti rodovej rovnosti vrátane činností určených na zlepšenie možností a podmienok pre ženy, a to aj pre pracovníčky, obchodníčky a podnikateľky, aby mali prístup k príležitostiam vytvoreným touto dohodou a možnosť ich využívať.

KAPITOLA VI

PREDCHÁDZANIE SPOROM A ICH UROVNÁVANIE

ČLÁNOK 36

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú vyriešiť akýkoľvek spor, ktorý medzi sebou majú, týkajúci sa výkladu a uplatňovania ustanovení tejto dohody, ak sa v tejto dohode nestanovuje inak, tak, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom dospieť k obojstranne prijateľnému riešeniu.
2. Zmluvná strana požiadava o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti doručenej druhej zmluvnej strane, v ktorej uvedie sporné opatrenia a povinnosti vyplývajúce z tejto dohody, o ktorých sa domnieva, že ich druhá zmluvná strana nespĺnila.
3. Zmluvná strana, ktorej bola žiadosť o konzultácie adresovaná, odpovie na túto žiadosť do desiatich dní od dátumu jej doručenia.

Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, konzultácie sa uskutočnia najneskôr do 30 dní od dátumu doručenia žiadosti a uskutočnia sa na území zmluvnej strany, ktorej bola žiadosť adresovaná.

4. Každá zmluvná strana počas konzultácií predloží faktické informácie dostatočné na to, aby bolo možné úplne preskúmať, akým spôsobom by mohlo predmetné opatrenie porušiť príslušné povinnosti vyplývajúce z tejto dohody.

Každá zmluvná strana sa usiluje o zabezpečenie účasti pracovníkov svojich príslušných vládnych orgánov s odbornými znalosťami o otázke, ktorá je predmetom konzultácií.

5. Zmluvné strany v rámci konzultácií o záležitostiach týkajúcich sa mnohostranných environmentálnych alebo pracovných dohôd alebo nástrojov uvedených v tejto dohode zohľadňujú informácie od MOP alebo príslušných orgánov alebo organizácií zriadených na základe mnohostranných environmentálnych dohôd s cieľom podporiť súdržnosť medzi prácou zmluvných strán a týchto orgánov alebo organizácií. V prípade potreby zmluvné strany požiadajú dané orgány alebo organizácie, alebo akéhokoľvek iného odborníka alebo orgán, ktorý považujú za vhodný, o poradenstvo.

6. Každá zmluvná strana môže v prípade potreby požiadať o stanovisko občiansku spoločnosť, ako sa uvádza v článku 46.

7. Konzultácie, a najmä všetky poskytnuté informácie a pozície, ktoré zmluvné strany zaujali počas konzultácií, sú dôverné.

ČLÁNOK 37

Obojstranne prijateľné riešenia

1. Zmluvné strany môžu kedykoľvek dosiahnuť obojstranne prijateľné riešenie akéhokoľvek sporu podľa článku 36.
2. Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na vykonanie obojstranne prijateľného riešenia. Ak nie je možné uvedené riešenie okamžite vykonať, zmluvné strany sa dohodnú na primeranej lehote na vykonanie.
3. Vykonávajúca zmluvná strana najneskôr v deň uplynutia dohodnutej lehoty uvedenej v odseku 2 informuje písomne druhú zmluvnú stranu o všetkých opatreniach, ktoré prijala na vykonanie obojstranne prijateľného riešenia.
4. Ak zmluvné strany nie sú schopné dosiahnuť obojstranne prijateľné riešenie do 120 dní od dátumu žiadosti o konzultácie, alebo ak sa obojstranne prijateľné riešenie nevykoná v lehote uvedenej v odseku 2, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie podľa článku 36, môže v snahe o vyriešenie sporu požiadať o rozhodcovské konanie medzi štátmi. Zmluvná strana, ktorej bola žiadosť o rozhodcovské konanie adresovaná, túto žiadosť prijme alebo zamietne do 30 dní od dátumu podania žiadosti. Ak neodpovie, žiadosť sa považuje za zamietnutú.

ČLÁNOK 38

Rozhodcovské konanie

1. Zmluvné strany sa usilujú dohodnúť sa na zložení rozhodcovského súdu. Ak sa takáto dohoda nedosiahne do 30 dní od prijatia žiadosti o rozhodcovské konanie podľa článku 37 ods. 4, každá zmluvná strana vymenuje rozhodcu v lehote ďalších 30 dní.

Rozhodcovia vymenovaní zmluvnými stranami spoločne vymenujú predsedu súdu, ktorý nemá štátnu príslušnosť žiadnej zo zmluvných strán.

2. Rozhodcovský súd objektívne posúdi záležitosť, ktorá mu bola predložená. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, rozhodcovský súd určí platný rokovací poriadok.

3. Ak rozhodcovský súd dospeje k záveru, že predmetné opatrenie nie je v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly, zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, prijme všetky opatrenia potrebné na urýchléné dosiahnutie súladu.

4. Ak zmluvná strana, ktorej bola adresovaná žiadosť o rozhodcovské konanie, zamietla túto žiadosť, alebo v prípade nedosiahnutia súladu so správou rozhodcovského súdu, môže zmluvná strana, ktorá požiadala o rozhodcovské konanie, prijať opatrenia v rozsahu pôsobnosti tejto dohody, ktoré sú primerané neplneniu daných osobitných povinností.

ČLÁNOK 39

Transparentnosť

Každá zmluvná strana bezodkladne zverejní:

- a) žiadosť o konzultácie podľa článku 36;
- b) obojstranne prijateľné riešenie podľa článku 37 a
- c) opatrenia podľa článku 38.

ČLÁNOK 40

Lehoty

1. Všetky lehoty stanovené v tejto kapitole sa počítajú v kalendárnych dňoch odo dňa nasledujúceho po úkone, na ktorý sa vzťahujú, pokiaľ nie je stanovené inak.
2. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody zmeniť ktorúkoľvek lehotu stanovenú v tejto kapitole.

ČLÁNOK 41

Mediačné konanie

1. Zmluvná strana môže kedykoľvek požadovať začatie mediačného konania v súvislosti s akýmkoľvek opatrením zmluvnej strany, ktoré podľa nej nepriaznivo ovplyvňuje investície medzi zmluvnými stranami.
2. Mediačné konanie sa môže začať iba na základe vzájomnej dohody zmluvných strán s cieľom preskúmať obojstranne prijateľné riešenia a zvážiť akékoľvek rady a navrhované riešenia mediátora, ktorého menovali zmluvné strany.
3. Zmluvné strany sa usilujú o to, aby dospeli k obojstranne prijateľnému riešeniu v lehote 60 dní od dátumu vymenovania mediátora.
4. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, všetky kroky v rámci mediačného konania vrátane akéhokoľvek poradenstva alebo navrhovaného riešenia sú dôverné. Zmluvná strana môže zverejniť skutočnosť, že prebieha mediačné konanie.
5. Mediačným konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa článkov 36 a 38 alebo v rámci postupov urovnávania sporov podľa akejkkoľvek inej dohody.

KAPITOLA VII

SPOLUPRÁCA A INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 42

Technická pomoc a budovanie kapacít na uľahčenie investícií

1. Zmluvné strany uznávajú význam technickej pomoci a budovania kapacít a zaväzujú sa spolupracovať na posilnení investičného prostredia v Angole a podpore vykonávania tejto dohody.
2. Tieto činnosti sa vykonávajú v rámci pravidiel a príslušných postupov rozvojovej spolupráce a nástrojov Európskej únie.
3. Žiadosti o pomoc by mali byť založené na identifikovaných potrebách a v súlade s vnútroštátnymi reformami na uľahčenie investícií. Pomoc podlieha vzájomne dohodnutým podmienkam.
4. Zmluvné strany v rámci Výboru pre uľahčenie investícií:
 - a) si vymieňajú informácie a preskúmavajú pokrok v súvislosti s technickou pomocou a podporou pre budovanie kapacít pri vykonávaní tejto dohody a
 - b) identifikujú potreby technickej pomoci a budovania kapacít.

ČLÁNOK 43

Výbor pre uľahčenie investícií

1. Zmluvné strany s cieľom zabezpečiť riadne a účinné fungovanie tejto dohody týmto zriaďujú Výbor pre uľahčenie investícií zložený zo zástupcov oboch zmluvných strán.
2. Prvé zasadnutie Výboru pre uľahčenie investícií sa uskutoční najneskôr šesť mesiacov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody. Následne Výbor pre uľahčenie investícií zasadá každoročne, pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán nedohodnú inak, alebo bez zbytočného odkladu na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany.
3. Pokiaľ sa zástupcovia zmluvných strán nedohodnú inak, zasadnutia Výboru pre uľahčenie investícií sa uskutočňujú striedavo v Únii alebo v Angole. Výbor pre uľahčenie investícií môže zasadať osobne alebo prostredníctvom iných vhodných komunikačných prostriedkov podľa dohody medzi zástupcami zmluvných strán.
4. Výboru pre uľahčenie investícií spolupredsedia za Angolu minister hospodárstva a plánovania a minister priemyslu a obchodu a za Úniu člen Európskej komisie zodpovedný za obchod, alebo ich príslušní zástupcovia.

ČLÁNOK 44

Funkcie Výboru pre uľahčenie investícií

1. Výbor pre uľahčenie investícií:

- a) posudzuje spôsoby ďalšieho posilnenia investičných vzťahov medzi zmluvnými stranami;
- b) dohliada na vykonávanie a uplatňovanie tejto dohody a uľahčuje ich a presadzuje všeobecné ciele dohody;
- c) hľadá vhodné spôsoby a metódy predchádzania problémom, ktoré môžu vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, alebo ich riešenia, alebo vhodné spôsoby a metódy riešenia sporov, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom či uplatňovaním tejto dohody;
- d) posudzuje akékoľvek iné záležitosti týkajúce sa oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, so súhlasom zástupcov zmluvných strán;
- e) posudzuje prebiehajúce žiadosti o informácie uvedené v článku 22 a žiadosti o administratívnu pomoc a
- f) rokuje o možných zlepšeniach tejto dohody, najmä vzhľadom na skúsenosti a vývoj na iných medzinárodných fórach a na základe iných dohôd uzavretých zmluvnými stranami.

2. Výbor pre uľahčenie investícií prijme na svojom prvom zasadnutí prijme svoj rokovací poriadok.

ČLÁNOK 45

Rozhodnutia a odporúčania Výboru pre uľahčenie investícií

1. Výbor pre uľahčenie investícií má na účely dosiahnutia cieľov tejto dohody právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode. Uvedené rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné. Zmluvné strany prijímú opatrenia potrebné na vykonanie uvedených rozhodnutí.
2. Na účely dosiahnutia cieľov tejto dohody môže Výbor pre uľahčenie investícií predložiť vhodné odporúčania vo vzťahu ku všetkým záležitostiam, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.
3. Výbor pre uľahčenie investícií prijíma rozhodnutia a predkladá odporúčania na základe konsenzu.

ČLÁNOK 46

Dialóg s občianskou spoločnosťou

1. Zmluvné strany organizujú dialóg s občianskou spoločnosťou (ďalej len „dialóg“) s cieľom prediskutovať vykonávanie tejto dohody.
2. Každá zmluvná strana v dialógu presadzuje vyvážené zastúpenie príslušných zainteresovaných strán vrátane mimovládnych organizácií, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií a odborových zväzov, ktoré sa aktívne venujú záležitostiam týkajúcim sa hospodárstva, udržateľného rozvoja, sociálnych vecí, životného prostredia a iných oblastí.
3. Dialóg sa uskutočňuje každoročne v spojitosti so zasadnutím Výboru pre uľahčenie investícií, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
4. Zmluvné strany poskytnú na účely konania dialógu informácie o vykonávaní tejto dohody.

Názory a stanoviská vyjadrené počas dialógu sa môžu predložiť Výboru pre uľahčenie investícií a môžu sa sprístupniť verejnosti.

5. Zmluvné strany sa môžu podľa potreby rozhodnúť zorganizovať dialóg prostredníctvom existujúcich mechanizmov zriadených zmluvnými stranami na zapojenie občianskej spoločnosti.

KAPITOLA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 47

Všeobecné výnimky

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že niektorej zmluvnej strane bráni prijať alebo vykonať opatrenia:

- a) nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo verejnej morálky alebo na zachovanie verejného poriadku¹;
- b) nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú nezlučiteľné s ustanoveniami tejto dohody vrátane ustanovení vzťahujúcich sa na:
 - i) predchádzanie falošným a podvodným praktikám alebo riešenie dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv;

¹ Odvolávať sa na výnimky v oblasti verejnej bezpečnosti a verejného poriadku sa môže len v prípade, že je skutočne a dostatočne vážne ohrozený jeden zo základných záujmov spoločnosti.

- ii) ochranu súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracúvanie a šírenie osobných údajov, a ochranu dôvernosti individuálnych záznamov a účtov;
- iii) bezpečnosť.

ČLÁNOK 48

Výnimky z dôvodu bezpečnosti

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať:

- a) tak, že niektorej zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa tejto zmluvnej strany v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami, alebo
- b) tak, že niektorej zmluvnej strane bráni podniknúť akékoľvek kroky, ktoré považuje za potrebné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
 - i) v súvislosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchodovaním s nimi a v súvislosti s takýmto obchodom a transakciami s iným tovarom a materiálom, so službami a s technológiami a v súvislosti s hospodárskymi činnosťami, ak prebiehajú priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;

- ii) v súvislosti so štiepnymi a s termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu, alebo
 - iii) prijaté v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch, alebo
- c) tak, že niektorej zmluvnej strane bráni podniknúť akékoľvek kroky pri plnení svojich povinností podľa Charty Organizácie Spojených národov na udržiavanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 49

Vzťah k Dohode z Cotonou

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že niektorej zmluvnej strane bráni prijať primerané opatrenia podľa Dohody z Cotonou.

ČLÁNOK 50

Trvanie

Táto dohoda sa uzatvára na obdobie 20 rokov s možnosťou automatického predĺženia na rovnako dlhé a po sebe nasledujúce obdobia.

ČLÁNOK 51

Ukončenie dohody

1. Ktorákoľvek zmluvná strana tejto dohody môže druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj úmysel túto dohodu ukončiť. Oznámenie Únii sa zasiela generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a oznámenie Angole sa zasiela Ministerstvu zahraničných vecí, národnému riaditeľovi pre medzinárodnú spoluprácu.
2. Ukončenie dohody nadobúda účinnosť šesť mesiacov od dátumu prijatia oznámenia uvedeného v odseku 1 druhou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 52

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa vzťahuje
 - a) pokiaľ ide o Úniu, na územia, na ktorých sa uplatňuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené, a

- b) pokiaľ ide o Angolu, na územia, na ktorých Angola uplatňuje svoju suverenitu alebo zvrchované práva v súlade s medzinárodným právom a jej vnútroštátnym právom, vrátane pevninského územia, vnútrozemských vôd, pobrežných vôd a vzdušného priestoru nad nimi, ako aj námorných oblastí susediacich s pobrežnými vodami vrátane morského dna, kontinentálneho šelfu a príslušného podložia.
2. Odkazy na „územie“ v tejto dohode sa chápu v zmysle uvedenom v odseku 1.
3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odkazy na medzinárodné právo v tomto článku zahŕňajú najmä Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve podpísaný v Montego Bay 10. decembra 1982. V prípade rozporu medzi domácim právnym poriadkom a medzinárodným právom má prednosť medzinárodné právo.

ČLÁNOK 53

Zmeny

Zmluvné strany sa môžu písomne dohodnúť na zmenách tejto dohody. Takéto zmeny nadobúdajú účinnosť v súlade s článkom 57.

ČLÁNOK 54

Pristúpenie nových členských štátov k Európskej únii

1. Únia informuje Angolu o každej žiadosti tretej krajiny o pristúpenie k Únii ako členský štát.
2. Únia oznámi Angole nadobudnutie platnosti akejkoľvek zmluvy týkajúcej sa pristúpenia tretej krajiny k Únii.

ČLÁNOK 55

Práva a povinnosti podľa tejto dohody

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že osobám udeľuje iné práva alebo ukladá iné povinnosti, než sú práva a povinnosti vytvorené medzi zmluvnými stranami podľa medzinárodného práva verejného, a nemožno ich vykladať ani tak, že sa možno na túto dohodu priamo odvolávať vo vnútroštátnych právnych poriadkoch zmluvných strán.

ČLÁNOK 56

Odkazy na zákony a iné dohody

1. Pokiaľ nie je stanovené inak, ak sa odkazuje na zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, rozumie sa, že tieto zákony a iné právne predpisy zahŕňajú aj zmeny týchto zákonov alebo iných právnych predpisov.
2. V prípade, že sa v tejto dohode úplne alebo čiastočne odkazuje na medzinárodné dohody, alebo sa do tejto dohody medzinárodné dohody úplne alebo čiastočne začleňujú, rozumie sa, že tieto odkazy alebo začlenenia zahŕňajú aj zmeny týchto dohôd alebo následné dohody, ktoré ich nahradili, nadobúdajúce pre obe zmluvné strany platnosť v deň podpísania tejto dohody alebo po tomto dátume. V prípade vzniku akýchkoľvek otázok v súvislosti s vykonávaním alebo uplatňovaním tejto dohody v dôsledku akýchkoľvek zmien alebo následných dohôd, môžu zmluvné strany na požiadanie ktorejkoľvek z nich uskutočniť vzájomné konzultácie s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie.

ČLÁNOK 57

Nadobudnutie platnosti

1. Táto dohoda nadobúda platnosť v prvý deň druhého mesiaca nasledujúceho po dátume, keď si zmluvné strany vymenili písomné oznámenia potvrdzujúce, že splnili svoje príslušné platné právne požiadavky a postupy pre nadobudnutie platnosti tejto dohody.

2. Písomné oznámenia uvedené v odseku 1 sa zasielajú generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a Ministerstvu zahraničných vecí Angoly, národnému riaditeľovi pre medzinárodnú spoluprácu.

ČLÁNOK 58

Jazyky a autentické znenia

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, a talianskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO dolupodpísaní splnomocnení zástupcovia, náležite na tento účel oprávnení, podpísali túto dohodu.

V ... dňa ... roku ...

Za Európsku úniu

Za Angolskú republiku